

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martia, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Din cauza sf. sărbători „Schimbarea la față” Nrul proesim va apăre Joi în 8 August v.

Memorandum contra memorandum.

VII.

În sensul legii din 1875 confesiunile cari au avut fond de pensiune, pot susține acel fond și mai departe.

Biserica noastră a avut fond de pensiune, l'a înșinat la timp și totuși noue nu ne e permis să susținem fond propriu de pensiune, și suntem asigurați la cel al statului, unde am contribuit până acuma cu sume enorme, aproape la 300,000 fl. și din care pensionări avem foarte puține, și în disproporțiune strigătoare la ceriu.

Cu de acestea însă nu se ocupă tinerii unguri, căci tendința lor nu e adevărul, ci mistificarea, carea la oameni neorientați în situațiune, prinde.

Cine ar fi însă în stare să arete toate neajunfurile, cu cari ne întâlnim în viața practică?

§. 26 din legea de instrucțiune dela 1868 dă posibilitatea, ca unde această lege a aflat scôle subvenționate din averea comună, acolo să se pôtă susține această practică. A mai adaos însă, că în asemenea casuri să se împartă subvențiunea în proporțiune dreaptă între toate confesiunile.

Indată la începutul erei dualistice, prin anul 1871 sau 1872, au venit diferențe între români și sasi, căci asemenea comune mestecate subvenționate scôlele din averea comună, — destul că au obvenit diferențe în privința acestei subvenții. Sasii susțineau, că proporțiunea dreaptă e darea după pământ, căci lor le mai convenia această cheie, românii susțineau, că cheea cea adevărată e numărul copiilor obligați a frecuenta scôla.

Au perdut românii cauza în reprezentanța comună, o au perdut la magistratul din Sibiu, însă la ministrul de culte al Ungariei o au câștigat. Anume ministrul de culte de atunci Pauler ca normă a decretat, că la interpretarea proporției din §. 26 al legii de instrucțiune totdeauna e a se lua ca cheie numărul copiilor obligați a frecuenta scôla.

În restimp de 15 ani românii ără s'au înmulțit, au întrecut cu numărul copiilor pe sasi, și au cerut o nouă proporționare a subvențiunei din alodiu pentru scôla.

Sasii ăr au venit cu vechia lor cheie de proporționare. Românii au reclamat cheia decretată ca normă de ministru, anume: numărul elevilor obligați a frecuenta scôla.

Au perdut românii cauza în reprezentanța comună, o au perdut în congregațiunea comitatensă, o au perdut însă și la ministru, deorece și ministrul e om, și per: *Sapientis est in melius mutare consilium*, ministrul a decis: cheia e: darea după pământ, ca apoi tot acel ministru preste vre o 10 zile, în o afacere de asemenea natură, însă între români și unguri, în care cas românii erau în pozițiunea sasilor din casul precedent, și ungurii în cea a românilor — destul că ministru a decis din nou: cheia dreaptă nu e darea după pământ, ci numărul pruncilor obligați a frecuenta scôla.

Însă din nou accentuăm, cine va înșira toate cașurile din viața practică?

Gravaminele noastre nu odată le-am ventilat prin presă, și ele sunt binecunoscute în toate părțile. Pentru repetirea lor nu bucuroș luăm pēna, căci avem noi alte necazuri. Am fost provocați să o facem însă acuma, și de aceea vom mai reflecta la unele specialități din memorandumul tinerilor unguri.

Cestiunea cărților didactice pentru scôlele populare încă e atinsă în memorandumul, de care ne ocupăm. Anume se susține, că cărțile didactice le fac bărbaii de scôla români. Da, așa este. Întrebăm însă noi: Cine le opresce din folosință în scôle? Răspuns: Guvernul țerei, sub cuvântul că cuprinsul lor e contrariu ideei de stat unguresc.

Șicanele cu cărțile scolare au ajuns așa de departe, încât un biet profesor dela scôlele noastre medii, în geografia Ardelului au tipărit riurile, orașele satele mai însemnate numai unguresc. Așa am întâlnit în carticica acesta în loc de Tirnave: Küküllő folyó, în loc de Sibiu: Hódoszvár, și așa sistematic la toate riurile, orașele și satele, încât cartea devenise adevărată batjocură.

Este adevărat, că guvernul în Ardeal tocmai pe locurile locuite de români, anume acolo, unde românii aveau scôle, au ridicat scôle de stat, și scôlele românesce le a prefăcut în scôle comunale.

Însă tocmai acestea formeză gravaminele noastre. Guvernul cu asemenea scôle unguresce ne strică scôlele noastre.

Dacă guvernul are la inimă cultivarea poporului, pentru ce nu dă banii aruncați pentru scôlele de stat și comunale în mâinile confesiunilor, ca ele să-și pună scôlele în condițiuni mai bune, sau dacă nu are încredere în confesiuni, pentru ce nu face scôle acolo, unde de loc nu e nici un felu de scôla?

În aceste casuri am vedea și noi, că iubirea către cultură îndemnă pe guvern la ridicarea scôlelor de stat și comunale.

Se pare că și când un moment se adaoe la celalalt pentru ca să precipite și mai sigur peirea lui Paul. El adecă espedă în 23 Martiu 1801 dlui Krüdener, trimisului seu din Berlin, o depeșă în care îl însărcina, a declara curții prusiane, că el va porni o trupă de 80.000 spre fruntaria prusiană, dacă ea nu se va decide grabnic a pași contra Angliei. Conte Pahlen voia să provoce pe Krüdener să nu pună prea mare pond pe această însărcinare fără ca însă să se trădeze și adaoe deci cu mâna propriă următorul postscript: „Maiestatea Sa imperială e astăzi indispusă. Acesta ar pute avea urmări.”

Tocmai ziua de 23 Martiu fusese ficsată pentru executarea complotului. Conte Pahlen, sub pretextul unui prând adunase la sine pe frații Suboff, Benninggen, mulți generali și oficeri pe care crede el, că va putea conta. Li se dete vin de diferite calități. Pahlen și Benninggen nu beură de loc. După terminarea prândului li se împărtășe conspirațiilor planul, pentru a cărui executare au fost adunați. Cei mai mulți din ei erau acum inițiați pentru prima oră în teribilul plan. Nu li se spuse, că Paul va trebui să fie ucis, ci numai, că trebuie să mērgă la împăratul și să-l silēcă să abdică; că așa imperiul va fi apărat de un pericol cel-amenință și o mulțime de capete mântuite, pe care le amenință nebunia însetată de sânge alui Paul.

Pentru de a-i câștiga pe deplin, i asigurară, că marele duce Alecsandru însuși e convins de ne-

Cestiunile cu introducerea limbei magiare în scôlele populare și cu introducerea asilelor de copii noi o lăsăm acuma la o parte. În acestea cestiuni românii s'au declarat, și au manifestat durerile lor în parlamentul țerei, și manifestarea bisericilor, vorbirile arhierilor de bună sēmă vor trage atâta în culpăna dreptății, cât trage memorandumul, al cărei paternitate fără pudore și-o reclamă junimea dela scôlele superioare din Ungaria.

Cestiunea cu scôlele medii acuma e în ferbere, și dacă lucrul va merge după cum s'a croit, în cūrând în cestiunea acestora se va putē scrie un nou memorandum.

Revista politică.

Regele Sērbiei și suita a sosit în Viena și a fost primit în Hofburg.

Colonia sērbescă, și alți notabili au întâmpinat pe regele cu strigăte de „Zsivio” și „Vivat”. Din Viena regele a mers la castelul de vară în Ischl, unde a fost întâmpinat de monarhul nostru la gară, în mod sērbătoresc.

Archiducii austriaci și ministrul de externe Kálnoky și-au făcut onorurile și după aceea la 3 ore a fost un prânz de gală în vila împăratescă.

Impresiunea ce o a făcut călătoria regelui Sērbiei la Petersburg este comentată și de presa din Sērbia.

Astfelu scrie diarul „Videlo”.

Organul panslavistilor „Novoje Wremja” s'ă află în mare rătăcire, când crede, că sērbii și presa din sēscă și așlēptă dela acesta pretenie o îmbunătățire a sortii tuturor slavilor. Noi suntem cei dintău cari nu ne facem în respectul acesta illusiuni. Pân acum ni s'a aruncat mult năsip în ochi cu așa numita „ideia slavică” far ca frații nostri dela nord să fi fost atât de loiali, să ne spună ce avem noi sērbii să ne așteptăm dela intimitatea muscalilor cu francesii. Un succes al politicei muscălesce este departe de a fi și succesul politicei sērbesce.

Experiența de până acum ne-a învățat că aceste sunt două lucruri foarte deosebite una de alta.

Organul panslavistilor comite o impertinență, când face imputări polonilor, pentru indiferentismul lor în cestiunea alianței franceso-rusesce.

Cine omoră însă spiritul slav în poloni, decât tocmai Rusia.

Cnuta muscălescă ne-a învățat că cum avem să privim la pretenia Rusiei și ca lucrurile să ia altă formă cerem fapte, nu vorbe.

FOIȚA.

In palatul de erna din St. Petersburg.

(Schiță istorică de Albert Cserni comunicată de Alban Cornilă)

(Urmare.)

— Ce parte ai luat d'ta la aceea ce s'a întâmplat atunci? întrebă împăratul mai departe.

— Aceea a unui oficer subaltern, care călare sta în rëndurile regimentului seu. Am fost martor, dar n'am luat parte activă la aceea catastrofă.

— Ei bine, continuă Paul și îndreptă o privire plină de neîncredere și acusatōre asupra ministrului seu, voiesc astăzi să începă de nou revoluțiunea din 1762.

— O sciu răspunse contele Pahlen, fără să fie adus în confusiune; cunosc complotul și iau și eu parte la el.

— Ce! esclamă Paul, d'ta încă esci în conspirațiune?

— Da, însă numai pentru ca să fiu mai bine informat și să pociu veghia mai bine asupra Majestății Văstre.

Iniștea acestui conspirat înfricoșat, resturnă presupunerile lui Paul. El suprimă neîncrederea contra lui, rămase însă și mai departe neliniștit și agitat.

cesitatea de a salva imperiul, că el cunōsce planu și l aprōbă. Acum acești bărbai înfērbētați de vin nu mai esitară și porniră cei mai mulți din ei cu idea, excepțiune de trei sau patru, că ei să duc ca se detroneze pe un împărat nebun, nu însă ca să verse sângele unui domnitor nefericit.

După ce nōptea înaintase bine, conspirații 60 la număr, despărțiți în două grupe, plecară pe drum. Conte Pahlen conducea pe una, ăr generalul Benninggen pe cealaltă, amēndoi în uniformă, cu eşarpa și cordonul de ordine, cu sabia în mână. Palatul Mihail era zidit și pădit ca un castel; înaintea conducătorilor, cari erau în fruntea conspirațiilor barierele să ridică și porțile să deschid. Despărțēmēntul lui Benninggen merge întâu și înaintēză drept spre apartamentul împăratului. Conte Pahlen rămāne cu reserva conspirațiilor înapoi. Acest bărbat care au înscenat conspirațiunea, na voit totuși să fie de față la executarea ei. El era de față numai pentru ca să înfrunte incidente neprevēdute. Benninggen străbate până în camera unde dormē monarhul. Doi haiduci o păzesc. Acesti servitori bravi au rēmas credincioși și vor să-și apere pe stăpānul lor. Unul din ei e ucis prin o lovitură de sabiă, ăr cel de al doilea, scāpa fugind și strigă după ajutor; strigare zădarnică într'un palat a cărui pază e încredințată mai numai la complici de ai crimei.

(Va urmă.)

Tonul acesta al diarului sârbesc vorbește destul de eclatant și din el putem conchide, că politica muscălescă încă nu a cucerit destul teren în Sârbia, ci că visita ce o a făcut regele la Petersburg este mai mult numai un act de curtenire.

Presa din Germania încă a comentat în diferite chipuri visita escadrei franceze la portul Kronstadt.

Diarul „Nord allgm. Ztg.” dă, că Europa de present e împărțită în două tabere: alianța triplă pe deoparte și Rusia și Franța pe de altă parte.

E de tot curiosă și impregiurarea, că și prin cipele Bismarck e amestecat în această afacere a visitei escadrei franceze la Kronstadt. „Figaro” de acum câteva zile publică un fragment de scrisoare, pe care numitul diar o atribuie principelui de Bismarck și în care dă, că dacă cancelarul de ferar mai fi fost în capul afacerilor germane, visita escadrei franceze nu ar fi avut loc. Scrisoarea apoi mai adaugă:

„Din întâia și când am iscalit cel dintâu tractat al întreitei alianțe, și cu tot acest tractat, am știut să înlătur Germaniei o opoziție deschisă din partea Rusiei, dar am avut neconținut grijă de a ține neconținut două fiare în foc (*zwei Eisen im Feuer*). Diplomația germană a comis în acestea din urmă timpuri, trei greșeli mari; mai întâu avansurile făcute Franciei în afacerea expoziției dela Berlin, afacere ce s'a sâvârșit în chip umilitor prin visita împărătesei Frideric la Paris făcută cu atâta lipsă de tact, aceste avansuri erau negreșit de natură a face pe Germania suspectă Rusiei și a face pe această să creză că guvernul german caută a slăbi influința politice la rusesci Paris; a doua greșală a fost că Wilhelm II a anunțat chiar dânsul, și cel dintâu, reînnoirea întreitei alianțe, ceea ce neapărat trebuia se agra-veze situațiunea raporturilor ruso-germane.

În sfârșit visita la Londra a lui Wilhelm II, așa de sgomotosă și demonstrativă, a părut Rusiei și Franciei că e cătră ele un act de provocare și prin acesta a pregătit terenul pentru contra-manifestațiunile dela Kronstadt.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

De pe Valea Almașului, Dle redactor! Rări sunt momentele în cari nouă celor de pe Valea Almașului ni se dă ocaziune pe lângă multe greutăți anastoră de a ne exprima și mângâierea sufletului în ceea ce privește progresul în cultura română. Așa de astădată fusei norocit a fi prezent la „producțiunea literară împreună cu joc” care a avut loc în 14/26 Iuliu a. c. în Hida. Pe lângă toate că timpul a fost nefavorabil din cauza deselor ploi începute încă cu precedentă și, totuși setea și dorul inteligenței din jurul acesta, de a se pute îndulci de fructul literar al acestei producțiuni, era destul de mare căci de timpuriu încă se vedeau trăsuriile grămădindu-se una după alta cu numeroși oșpeți la hotelul din loc. La ora 5 1/2 p. m. s'a început numita „producțiune” deschidându-se prin mult O. D. protopresbiter Pavel Roșca ca președinte prin o cuvântare în cuvinte foarte alese, care precum cu alte ocaziuni, așa și acuma a dovedit că este demn de a conduce ori ce societate pe terenul moral-cultural, sacrificând jertfă și sănătate pentru progresul și dezvoltarea culturii române, pentru care și de astădată i se datorează adâncă mulțumită. După deschiderea a urmat „Cuvântul ocașional” rostit de domnul Iovian Murășan, teolog absolut, care în liniamente generale a arătat înaintarea și dezvoltarea la care poate ajunge un popor prin cultură, cum națiunea română de și în împrejurările nefavorabile ale timpurilor vitrege a ajuns la un grad de care de civilizațiune, de aji, se poate număra între popoarele culte ale orientului, și că cultura e izvorul dezvoltării întregii omenimi. Întreg publicul a rămas încântat de această insufletitoare cuvântare. Dorim d-lui tânăr teolog abs. progres și înaintare pe calea apucată!

După acesta a urmat „De aș fi iubit-o” cântare executată de d-șora Maria Nosa și I. Georgia teolog în care pe lângă armonia cea mult plăcută, a impresiona vocea încântătoare a d-șorei Maria Nosa.

Fragmentul din „Dan Căpitan de plaiu” de V. Alecsandri declamat de Ioan P. Georgia învătător, asemenea a succes destul de bine, cu vii aplaudări.

Apoi „Paraponisitul” monolog de V. Alecsandri prelat de Ioan I. Georgia teolog, în care tinărul teolog dovedindu și desteritatea, fu viu aplaudat.

A urmat „Cucule cu penă sură” doină populară cântată solo de Ioan Druhora teolog, care pentru vocea distinsă a numitului tinăr, fiind mult impunătoare și plăcută, a fost mai de multe ori viu aplaudat.

„Copila frumoasă” de V. Alecsandri a fost declamată de d-șora Veronica Olariu cu bun succes.

Dialogul „Vespasian și Papinian” de I. Negruzzi prelat de Iovian Murășan și Ioan Druhora teologi, a fost ascultat cu multă plăcere și viu aplaudat.

Anecdota „Ioan la fteatru” de Th. D. Speranță declamată de Iovian Andreiu teolog absolut, a succes bine și a fost aplaudată. — Și în fine:

„Răsai lună” cor de G. Musicescu sub conducerea d-lui Ioan Druhora teolog, la care pe lângă tinerimea arangiatore au participat și înfrumusețat cu tonurile mult plăcute, D-șorele: Maria Nosa Regina Chifa, Ana Fôrnea și On. Domna Nina Andreiu nasc. Fehér, a fost atât de plăcută încât mai de multe ori fu repetată și viu aplaudată. — După finirea programului, care așa pot se dă a pus în uimire publicul ascultător de strălucitul succes, s'a început petrecerea de joc în cea mai bună și plăcută ordine.

Mult a impus costumul național în care s'au prezentat On. D-ne Nina Andreiu nasc. Fehér, Regina Meseșian nasc. Georgia și D-șora Veronica Olariu.

La 12 ore s'a ținut cina comună, la care a participat mai întrăga inteligență română, er după acesta s'a continuat jocul până în răsăritul soarelui, de unde cu inima încântată am plecat la ale noastre.

Dorim tinerilor de bună speranță, cari s'au dat totă silința pentru delectarea publicului nostru român, succes strălucit pe terenul literar-social, ca cât mai des se ne pôtă face astfel de plăceri!

Un participant.

Cronică.

Budapesta, în 3 August n. 1891.

(Poporele subjgate din Orient. — Românii, ca și ai Romei. — Ungurii și polonii. — Martirii creștinismului în Orient. — Încercările periculoase de desnaționalizare. — Federalismul între poporele mici).

Memorandul junilor unguri dă, că România, Sârbia, Grecia și Bulgaria sunt nesce statură nouă. Și într'adevăr cine cunoșce istoria acestor poporă numai din tractatul de Paris și Berlin va crede și aceea, că ele sunt nesce națiuni tinere, de ieri dealtăieri.

Aceste poporă însă sunt vechi, ca toate poporele europene, Istoria lor se începe încă în evul vechiu, se continuă în evul de mijloc și în evul nou. Dar ele de mii de ani încôce n'au fost stăpâne în tot timpul sorții sale. Ci au fost subjgate de poporele barbare; mai în urmă de turci, de cari numai în timpul din urmă au scăpat.

În timpul sclăviei ele și-au pierdut conducătorii naturali, și au fost conduse de omeni din nēm străin.

Opinea a susținut naționalitatea română și atunci, când românii moldoveni aveau în biserică limba slavă și cea bulgară.

Ar trebui să cunoșcem cu deamănuntul istoria întrăga a tătarilor, rutenilor, bulgarilor, grecilor, sârbilor, ungurilor, polonilor și turcilor ca să putem cunoșce viața întrăga a poporului român în decursul vécurilor.

Știința de astăzi încă nu cunoșce de ajuns istoria acestor poporă. Și unii scrietori străini, când își dau silința să explice originea poporului românesc, cad în rătăcire și spun lucruri absurde.

De asemenea absurdități geme și memorandumul junimei universitari unguresci. Autorii responsului i-au de bani buni toate aberațiunile străinilor despre români.

Călugării greci și slavi au propovedit creștinismul între unguri la început. Liturgia s'a ținut dară în limba slavă ori cea grecă, căci sânta scriptură încă nu se afla tradusă românește și unguresce.

Au fost aceste timpuri anormali de tot. Om cu judecată serioasă însă nu va crede, că poporul român și unguresc ar fi fost cândva slav ori grec! Nici atunci, când în Moldova și Muntenia d-nii scriiau documentele lor în limba slavă și elină; er ungurii ascultau liturgia în limba latină și subsciau regii Ungariei documentele concipiate de călugări în limba latină.

Astăzi în regatul ungar în viața militară se usiteză limba germană. Ungurii, românii, slovacii nu pricep chiar nemica nemțească, și totuși la comandă germană trebuie să lupte și să se înșlefăscă pentru țără. „Tags-Befehl”-urile de aji, comănde de aji, „Habt Acht! Rechts um! Links um! Ruht!” nu vor da ore ansă până ore-când scrietorilor germani să afirme și ei, că aici au trăit în timpul nostru nemți, dar că ei sau magiarisat, valachisat și slavit. . . .

Scrietorii din apus pot să greșăscă ușor; ei nu cunosc de felul poporele din orient, și pot scrie absurdități cele mai colosale cetitorilor lor.

Nu se cuvine însă ungurilor, scrietorilor unguri, să cadă în asemenea greșeli; căci ungurii au ocaziune a cunoșce mai de aproape pe poporul românesc, limba, religiunea, doinele și morăvurile lui.

A afirma despre români, că ei n'au venit din Italia, ci dintre semiți din Asia mică, ori de pe Balcan, atunci când poporul se numesce pre sine român, adevărat venit din Roma, atunci când românii au ceriu, pământ, aer, apă, foc, cap, ochi, nas, mâni, degete, Dumnedeu; când românii au Luni, Marți, Mercuri, Joi, Vineri; când femeile Române veneră și astăzi pe marți sâra, joi sâra, și sânta Vineri; când românii se nutresc cu carne, pâne, lapte, unsore, oleu; când datinele române la nascere, la nuntă, la pomână și astăzi sunt tot cele vechi romane; când dară viața întrăga a românilor este o viață italică-romană, a scrie și a afirma despre acest popor, că el este alt-ceva numai român nu este, nu însemnă a scrie și a cunoșce ceva, ci însemnă a te face prost cu voia. „Asemenea scrietori nu sunt istorici, ci dobitocii! . . .

De ce să se numesă pe sine poporul „român” atunci când după-cum scriu unii în absurditatea lor, — Românii n'au fost nici odată în Italia, n'au venit chiar din Roma? Un popor întreg nu mințește nici odată! Ci mințesc scrietorii în necunoștința lor.

Viața întrăga a românilor este legată de Roma. De nascerea, înălțarea, înflorirea și decadența Romei. De renascerea Romei!

Ca mohamedanii, au și românii la Mecca lor: Roma, care i-au nascut, crescut și trimis în orientul european, în locurile cele mai primejdioase, unde Asia s'a bătut cu Europa. Junimea română se întreține dară legăturile cele mai intime cu Roma, cu junimea italiană. Bétrâni și tineri, se peregrinăm fie care măcar odată în Italia. Și se ne rugăm, stând sub statua lui Traian, că prin atâtea vécuri n'am perit, ci geniul Romei ne au conservat în viață.

În orientul european românii sub tătari au avut sorte comună cu rutenii. Creștinismul din Kiev mulți secoli au scutit, sau cel puțin a năisut să se scutască, și pe români în contra tătarilor. Românii din Muntenia mulți secoli au făcut cauză comună cu bulgarii în contra grecilor, mai apoi în contra turcilor.

După bătălii pierdute moldovenii s'au retras dinaintea tătarilor în munții Maramureșului, și fiind timpuri mai favorabile în secul al doispredcelea, eră au ocupat holdele mai roditoare din Moldova; românii din Muntenia s'au rătras în munții Făgărașului și venind timpuri mai favorabile au ocupat erăși holdele roditoare din Muntenia.

Ajutoriu cum se cade n'au primit românii de nicăiri fiind ginta latină subjgată, nici în contra tătarilor, nici în contra turcilor. Polonii și ungurii erau învrășbiți între sine necum să scape ei pe românii de rele; dar de tătari și de turci nici pe sine nu s'au putut scăpa.

Singur beliducele Ioan Huniadi și-a propus a lupta pentru cauza creștină în contra turcilor. Nici el însă n'a fost însoțit de întrăga nobilime ungurescă, având mulți rivali și inimi în țără.

Garda cea puternică, și mult timp neinvinsă alui Ioan Huniade o au compus: românii ardeleni și munteni. Conte Iosif Teleki în cartea sa „Hunyadiak Kora” scrie: „Hunyadi a dákokkal és oláhokkal mindenütt ott volt, hola szükség kívánta. Dákok alatt az erdélyieket, oláhok alatt a havas földieket kell érteni”. Adevă: „Huniadi cu dacii și cu valachii au fost totdeauna acolo, unde era mai mare trebuința; sub daci înțelegem pe ardeleni, sub valachi pe munteni”.

Familia Huniadilor, cea mai vităză, onorabilă și mai mai creștină, a avut între renegații din Ungaria mulți inimi de mörte, cari denunciau pe membrii acestei familii regelui din Buda, că de aceea sunt vitegi, pentru-că vreu să detroneze regele, să și se proclame pe sine regi ai Ungariei. „Ulrich Czillej” dădea despre Huniadi, că sunt „capi de năpărcă”.

În bătălia dela Varna, Huniadi avea ostași puțini ungureni. Dl Valachiei îi spuse aainte de bătaie, că n'are ce începe lupta cu o armată atât de mică în contra turcilor numeroși. Nobilii unguri însă n'au ascultat statul Domnului Valachiei, ca să nu primescă lupta, până nu vor primi ajutoare din țără.

Huniadi a pierdut bătălia dela Varna. Dl României sub decursul luptei, temându-se de furia turcă, s'a înțeles cu marele vizir, ca să-l lase țara în pace. Huniadi ajunsese în apropierea lui Valachiei, dela care în haine mascate abă s'a putut reintorci la Semlin, bolnav și dismutat, și muri, vedând cu ochii ruina tuturor silințelor sale de până acuma.

Fiul seu, regele Mathia, în loc să-și concentreze totă puterea în contra turcilor, s'a bătut cu vecinii creștini, cu bohemii și austriacii, pentru lucruri de nimica. Ajungând stăpân în Viena acolo cădu bolnav și muri. Unii cred, că pôte au fost chiar otrăvit de austriaci, ca mai târziu Mihai Vitezul în Ardel.

După mörtea Huniadilor nobilimea ungurescă era veselă că au scăpat de „tirani”, cari o ducea în lupte și la lucruri serioase, și nobilimea magiară înfrățindu-se și veselindu-se cu nobilimea și regii poloni au adus țara la căderea dela Mohaci, pregătind invasiunea turcă și după ea invasiunea austriacă.

Ungaria a scăpat de turci prin ajutorul austriac; de austriaci prin ajutorul prusian.

Asăzi încă ungurii își risipesc puterile, cum se slăbescă pe români și slovaci, când aceste elemente numai bine au făcut țării, rău nici odată.

Autorii memorandumului junimei unguresci vîd în Orient numai țări nouă, poporă tinere. Ungurii sunt bătrâni, omeni esperți, cari au pierdut luptele în contra turcilor, tătarilor, austriacilor și rușilor. Dar românii, rutenii, bulgarii, sârbii și grecii, sunt martirii creștinismului în orientul european. Nesce sfinți între poporele europene, cari au suferit câte 500--600 de ani și mai bine sub sclăvia semilunei, până când ungurii au suferit numai 150 de ani.

Ungurii n'au scăpat pe nime căci nici pe sine nu s'au putut scăpa.

Ungurii n'au civilizat pe nime, căci iei înșiși au fost civilizați la început de călugări greci, apoi de români, dela cari primară creștinismul, sub Arpađi. Roma și Viena era centrul de unde primară civilizațiunea.

Regii italieni, Carol Robert și Ludovic I., au introdus în țără cultură italiană. Cultura Huniadilor era o cultură creștină latină. Regele Mathia se fălia cu originea lui română.

Coatingerea ungurilor cu polonii nici un bine n'a adus, Demoralizațiunea era la culme sub regii Vladislav. Principii calvini din Transilvania înotau între nemți și turci. În fine cădură de sabia austriacă ajutată de Carolesci.

Austriacii au lăsat cultură germană. Sub Maria Tereșia nobilimea înaltă din Ungaria s'a germanisat. Iosif II. era un împărat iubitoriu de popor, dar dușman de mörte al ungurilor „incapabili de libertate și impacienți sub jug”. El voia ridicarea Daciei în contra turcilor, căci ungurii simpatizau cu turcii!

Nobilimea dela sate era incultă și dură. Széchenyi și Kossuth au ridicat nobilimea din letargie prin scrierile lor.

Au greșit însă Széchenyi, creșd că prin silă putea desnaționaliza „pe români și slovaci”. Au greșit Arpađi, Trefort, Csáky, cari urmăde o politică de desnaționalizare față de români și slovaci.

Experimentele Austriei cu desnaționalizarea poporelor nu sunt încă nici acuma argumente de ajuns, ca ungurii să vadă: că desnaționalizările nu succed nicăiri.

În regatul ungar, unde mai bine de jumătate poporațiunea e nemagiară, cum va succeda ore magiarisarea? Atunci când nimeni nu vrea să se magiarisească, decât nescevenituri, adunături, cari nici nu numără, nici nu ponderază.

Și memorandumul junimei ungurești, deși moderat în expresiuni și frase, stă pe punctul de vedere al magiarisării. Limba statului trebuie să o vorbescă cu toții.

Noi cerem, ca limba statului să fie: magiară, română, și slovacă. Căci noi cu toții compunem statul.

Ured ungurii, autorii memorandumului, că românii și slovacii se vor magiarisa când-va, și vor abdice de folosința limbei lor în biserică, școală, justiție și administrațiune? Până-i lumea! Niciodată!

Așa dară ungurii nu vor lucra mai bine, ca și când vor pregăti terenul pentru o sistemă federativă. Centralismul a spart Austria: va sparge și Ungaria. Cu puteri unite „viribus unitis” va fi ceva de noi. Împărechiați va cădea statul, monarhia; și vor cădea mai vârtos ungurii, cari sau arătat dușmani popoarelor mici. Cerem deplină libertate națională cu toții. Atunci vom fi toți frați. Ve temeți de euceririle noastre? Noi nu suntem tătari, nici turci, nici austriaci. Nu vrem a vedea naționalisarea, fiind aceasta lucru imposibil și păcătos. Ci vrem să trăim în ale vostre și noi să trăim în ale noastre ca fii ai patriei comune. Mr.

Varietăți.

* (Pregătiri pentru primirea Majestății Sale în Bistrița.) Comitele supremi al comitatului Bistrița — Nasend, Bethlen Pál a convocat la 3 August o adunare extraordinară a congregațiunii comitatense.

Între alte hotărâri de importanță, s'a decis repararea tuturor podurilor și drumurilor, cari vor costa suma de 20 mii fl., s'au votat spesele pentru arangierea festivităților și s'au luat dispozițiuni, pentru renovarea castelului, unde va avea înaltul oșpe locuința.

* (Fișpanul Apor la Mediaș.) În 7 l. c. fișpanul Apor invitat de reprezentanța orașului Mediaș a cercetat orașul. Pre edificiile publice, pe turnul bisericeii săsesci arbora stégul — roșu — alb — verde, încât nu scieai că ești în Debreczen ori pe pământul fundului regiu.

Să înțeleagă că conduct de facile și banchet nu a lipsit — ca să se dovedească pe deplin patriotismul fraților sasi.

Și programul dela Mediaș?

Săracă lume!

* (Necrolog.) Subscrișii cu inimă frântă de durere aduc la cunoștință, cum că mult iubitul lor frate, respective cumnat și unchiu, **Ioan Mocean**, învățătoriu, care în etate de 28 ani, după îndelungă e și grele suferințe, Joi în 1/13 August a. c. năptea la 2 ore și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatoriului.

Rămășițele pămăntesci ale scumpului defunct se vor înmormânta Sâmbătă în 3/15 August la 3 ore d. a., din locuința Strada Gusteritei (Elisabeth-Gasse) Nr. 71, în cimiteriul gr. or. din suburbiul de jos (Pörta Turnului) spre odihnă eternă, la care se invită toți amicii și cunoșcuții.

Sibiu, 1/13 August, 1891.

Paraschiva Mocean, Maria Joandrea născ. Mocean, Ana Bordea născ. Mocean, surori. Nicolae Bordea, Iosif Joandrea, cumnați. Ioan Vestemean, Ana Bordea, Eugenia Bordea, ca nepoți.

Fie i memoria eternă și țerina ușoră!

* (Institut Pasteur în Iași.) Județul și comuna Iașilor au dat 2000 lei pentru înființarea unui institut de inoculațiune pentru cei mușcați de câini turbați. Direcțiunea acestui institut va fi încredințată profesorului de istologie dela facultatea de medicină de acolo, dl Dr. Pușcariu.

* (Delegațiunile scolare centrale.) române ort. res. din Brașov au ales în ședința de astăzi prin aclamațiune ca profesori provizori pe d. Dr. Valeriu Branisce și George Popp, ér ca profesor suplent pe dl Dr. Iosifu Blaga.

* (Sinucidere.) Consulul austro-ungar din Iași Em. Pietzka și-a curmat dila cu un glonț de revolver, care și l'a dat drept în inimă.

Între procurorul tribunalului din Iași, care a intervenit din oficiu ca să constate mörtea și cauza sinuciderei și între consulul german Loeper, care a voit să impedece ori ce constatare s'a iscat un conflict acut, care pöte avé și alte urmări.

* (Intendanta c. și r. a corpului al 12 de armată din Sibiu) face cunoscut, că în ziua de 19 August a. c. se va face cumpărarea de cereale și de ovés pentru necesitatea regiei și anume: pentru stațiunea Sibiu 2400 măgi secară și 7500 ovés, pentru Brașov 2550 măgi secară și pentru Clușiu 2900 măgi secară. Condițiunile mai deaprobe se pot vedea la magazinele de aprovizionare din Sibiu, Brașov, Alba Iulia și Clușiu, apoi la oficiul vice-comișilor din aceste orașe.

* (Postal.) Direcțiunea postală telegrafică din Sibiu escrie concurs pentru postul de magistru postal în Csik Szent Király, comitatul Ciucului.

Emolumentele sunt: 180 fl. salariu anual, 40 fl. spese de cancelarie și 12 fl. competențe de immanuare.

Se cere: Cauțiune de 100 fl., viață nepetată, etate de 18 ani și cunoștința limbei magiare.

Cei cu avere mai mare, vor fi preferați.

Cererile au să fie scrise cu mâna proprie și naintate în 3 săptămâni la numita direcțiune.

* Rectificare. În foisörä Nr. 81 și 82 s'a pus din eröre în loc de Pahlen, — Pahlens, ceea ce rectificăm prin acesta. Red.

Unicul portret adevărat al Mântuitorului nostru Isus Christos.

„Fericiți sunt ochii voștri că văd, și urechile voștre că aud.” Mat. c. 13 v. 16.

Dacă fotografia ar fi fost cunoscută când fiul omenesc petrecea pe pământ, creștinătatea ar fi fost fericită a poseda pe lângă învățătura cea sublimă evanghelică, și portretul dumnezeescului învățătoriu. Evangelistii ca simplii pescari și vameși chemați la apostolie n'au aflat de lipsă ca pe lângă descrierea faptelor și învățăturilor Lui, să păstreze posterității chipul omenesc al celui pe care ochii lor l'au vădüt, și urechile lor au audüt cuvintele Lui.

Renumele marelui reformatiu al legii existente și obiceiurilor omenesti a escitat chiar și în contemporanii Lui dorința de al vedea în persoană și al admira. Așa elinii veniți la prasniciul Pascilor în Ierusalim și-au exprimat dorința către apost. Filip, dicend: „Domnule! vrem se vedem pe Isus.”

Aceia, cari au îmbrășat după înălțarea Lui la ceruilegea întemeiată de El, doréu ca să cunoască cel puțin pe aceia cari au trăit cu El, în nemijlocita Lui apropiere, adevă pe apostoli. Astfel apost. Pavel s'au dus în Ierusalim ca să vadă pe Petru la care s'au zăbovit 15 zile, și înflăcărata lui iubire către legea creștinăscă spune că au fost ridicat până la al treilea ceru. Zelul creștinesc al altora a fost în stare a-i face să înfrunte toate greutățile, și cu toiagul în mână să facă calea cea lungă de peregrin până în Iudeia și întrégă Palestina pe unde El a umblat, să vadă Ierusalimul unde El atâtea a pătimit, a murit și înviat, cu aceea convingere ca, dörä numai vor putea să calce și în vre-o urmă de ale Lui, să vadă cu ochii lor toate acele locuri, cari, a stat în ori ce legătură cu petrecerea Lui acolo, să se prosternă, să li se închine, ca la o moștenire sfântă rămasă lor dela Mântuitoriu Christos.

Ierusalimul a devenit identic cu numele Mântuitorului Christos, și ori-ce creștin ar doré să-l vadă, el crede fericit pe acela ai cărui ochi l'au vădüt, ba și el se simte în parte fericit când pöte vedea barem în icönă acel oraș renumit — Cetatea Sionului.

Este în natura omului ca el să nu se mulță méscă cu abstracțiuni, el vrea să vadă, să întueze, să pipăie chiar acel lucru despre care i se istorisesc; și dacă acela nu-l pöte vedea în realitate, poftesc e cel puțin icönă sau ilustrațiunea lui.

Istoria profană modernă spre a satisface gustului cetitorilor, publică deodată cu biografiile bărbatilor renumiți și portretele lor, și mai că nu ne mai putem în chipul o biografică deplină succesa fără portretul bărbatului pe care-l privesce.

Astfel și istoria sacră și mai cu sémă cultul creștinesc cu cât este mai bogat în ilustrațiuni și icöne adevărate, cu atât înălță mai mult inimile credincioșilor către idealurile lor, îi îndemnă să le admire și să le aducă omagiile lor.

Impresionile ce un tablou sau o icönă produce asupra privitorului sunt diferite, după cum e diferit și gradul lor de cultură; toți însă caută a se mânarea ce trebuie să-o aibă icönă cu chipul celui pe care-l reprezintă, vrea să vadă statura, ținuta, fisonomia, până și cea mai fină trăsură, și numai dacă icönă intrunesc acele condițiuni, produce în privitoriu efectul dorit.

S'ar putea aduce aci mai multe exemple despre icönele din bisericile și casele creștinilor nostri, dară nefiind scopul acestei scrieri, acela, me voi abține de astădată a vorbi despre acelea — și voi reveni la tema mea „portretul adevărat al Mântuitorului Christos.”

Ceia ce au întrelăsat evangheliștii, au făcut omenii științei și artei din tēmpul acela — romanii.

Scirea sensațională despre învățăturile și faptele Mânt. Christos săvărșite în provincia romană, Iudeia, au străbătut vastul imperiu roman ajungând până la urechile împăratului roman Tiberie, în Roma, prin guvernatoriul de atunci al Iudeii Publius Lentulus. Acela scrise împăratului și senatului din Roma despre M. Christos următoarele:

„Sau ivit în zilele acestea aci un bărbat förte virtuos cu numele Isus Christos, care încă și acum petrece între noi; de păgani El se numesce profet al adevărului, de către discipulii lui însă „fiul lui Ddeu”. El învie morții și curează tot felul de moruri. Un bărbat de statură înaltă și imposantă și de un esterior förte venerabil așa încât aceia, care l'au vădüt, trebuie să-l iubescă și să se tēmă tot deodată.

Părul Lui de colórea alunei cópte este până la urechi, neted și luciu, de aci în jos cade în bucle undulöse preste umeri și este după moda Nazaritenilor despărțit printro cărare la mijloc. Frunte înaltă, fața fără nici o maculă seu încrețitură, frumösă și de un rumen plăcut. Nasul și gura proporționate și fără reproș. Barba ceva cam aspră și de colórea părului e de o lungime mijlocie. Ochii vineți (grau) limpezi și plini de vioiciune. Corpul Lui e bine format și de o ținută maiestatică, mâinile și brațele proporționate.

În muștrare teribil, în admoniere amabil și atrăgătoriu. În vorbire moderat și înțelept, o modestie amestecată cu autoritate. Nimenia nu-și aduce aminte să-l fi vădüt vreodată ridând, dară din contră, mulți spun că l'au vădüt plângând.

În general dis, el e un bărbat, care prin frumseța Lui caracteristică este superior tuturor fiilor omenesci.”

Consternat prin comunicarea guvernatoriului din Iudeia despre faptele și frumseța extraordinară a celui bărbat singular — imperatoarele Tiberie a demădat ca chipul Lui să fie sculptat în smaragd și trimis în Roma, cea ce sau și întēplat.

După aceea sculptură o löie din Viena „Evanghelișcher Hausfreund” din care am tradus și scrisörea lui Lentulus comunică cetitorilor sei o fotografie a Mântuitorului Christos sub titlul „Singurul portret adevărat al Mânt. n. Isus Christos.

Din descrierea persönei M. Christos, făcută prin Lentulus rezultă, că fiul lui Ddeu fiind însăși perfecțiunea — întrupându-se au luat un trup de cea mai perfectă frumsețe bărbătescă.

Din scrisörea lui Lentulus ne convingem mai departe, că avem de a face cu un martor ocular al faptelor și învățăturilor M. Christos; căci acelea consună cu cele comunicate nouă de către cei 4 evangheliști. D. e. în muștrare teribil, era M. Christos precum cetim la evang. lui Mateiu c. 23 unde combate ipocrisia fariseilor cu cuvintele: „Cărți și fariseii sed în scaunul lui Moise, deci toate vor dice ei să pădiți, și faceți; érá după faptele lor să nu faceți etc. și mai încolo: „Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici că strecurați în firul și înghițiți cămila, povēuitori orbi ai orbilor morminte spoite, șerpi și pui de vipere.” Alt esemplu avem la evangh. Marcu cap 3. „Intrând Iisus în sinagogă Sâmbăta, era un om acolo avēnd mână uscată etc... și punēnd întrebare fariseilor au cadesă a face bine Sâmbăta seu rău? érá ei tăcători atunci căutând spre ei cu mânie au dis omul de-ți mâna ta” etc.

„În admoniere amabil și atrăgătoriu” — acesta avem éráși multe exemple când vindeca cei bolnavi d. e. „fiule ertăți-se păcatele tale că te-ai făcut sēnătos să nu mai greșești, credin-te-au mântuit, mergi în pace” — Un esemplu eclatant despre amabilitatea lui avem despre eraa cea prinsă în adulteriu și adusă înaintea căreia după ce toți părâșii ei au eșit pe rēnd dis: Nimenia nu te au judecat, nici eu dară nu judec, mergi și de acum să nu mai greșești.”

„Din contră, mulți l'au vădüt plângēnd” — acesta consună cu cele ce cetim la evang. Ioan unde se vede că vădēnd Isus cetatea au plâns dicend apostoli „Adevăr dic vouă vor veni zile când nu va răma nea pētră pe pētră” Și érá într'alt loc ne spun mergēnd în Vithania unde era Lazar mort, au pinat cu duhul și s'au tulburat și mergēnd la mânt a plâns.

Înceind acest tractat trebuie să esclamăm de admirație cu evangh. Mateiu; fericiți sunt aceia, cari au vădüt pe M. Christos îmbrăcat în trup omenesc pre mânt și au audüt cuvinte mângăitoare din Ddeu Lui rost! noi însă trebuie să ne numărăm număru rindul acelor fericiți, cari nu l'au vădüt, — însă a creșt. —

Chirpër, în 1 Iuliu 1891.

Georgiu Bordea
paroch.

Loterie.

Mercuri, în 12 August.

Sibiu: 5 43 57 66 14

Bursa de Viena și Pesta.

Dia 12 August 1891

	Viena	B
Renta de aur ung. de 40°	5.80	
Galbin	5.80	
Napoleon	9.41	
100 marce nemșeci	53.10	58.90

Nr. 366.

[116] 2-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor în vătătoresci dela scôilele confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate diu protopresbiteratul Avrighului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român.”

1. Feldiôra, postul de învățator cu salariu anual de 105 fl. v. a. și naturalii în preț de 15 fl. cuartir și lemne pentru foc.

2. Porumbacul superior, răsaritean postul de învățatoriu cu salariu anual de 100 fl. și folosirea grădinei scolare, cuartir și lemne pentru foc.

3. Sebeșul superior, postul de învățatoriu cu salariu anual de 250 fl. v. a. solvit din alodiul comunal, cuartir și lemne pentru foc.

4. Ucea inferiôră, postul de învățatoriu cu salariu anual de 110 fl. v. a. cuartir și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi, sê-și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigôre, la subscrisul oficiu protopresbiterat gr. or. al Avrighului (posta Avrigh Felek) până la termenul prescrist.

Dela concurenții la postul de sub Nr. 3 se cere calificațiunea prescristă în §-122 din Statutul organic.

Avrig, 24 Iuliu, 1891.

In conșelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrighului.

Ioan Cădea,
protopresbiter.

Nr. 573.

[115] 3-3

CONCURS.

In sensul preagratiôsei rezoluțiunii dto 14 a. c. Nr. 3042. B. pentru îndeplinirea postului de paroh din parochia vacantă de a III a clasă, Șe limber. se escrie prin acêsta din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare a acestuia în fôia „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt venitele din porțiunea canonică, din birul în naturale și din stolă, cari tôte la olaltă computeate după calculul mediu al celor cinci ani din urmă dau, suma de 340 fl.

Cei ce doresc a reflecta la acest post au a-și așterne suplicile concursuale adresate sinodului parochial, și instruite cu documentele cerute în sensul normelor bisericesci din vigôre, la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tracului Sibiiului.

Sibiiu, 24 Iuliu, 1891.

In conșelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Na. 179.

[117] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor în vătătoresci la scôilele comunelor bisericesci gr. or. din protopresbiteratul Abrudului se escrie concurs cu termenul 20 August v 1891.

1. Bucium-Isbita, cu 150 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

2. Bucium-sat, cu 150 fl., din repartitiune și fondul scolaru și locuință încălđită.

3. Cărpiniș, cu 200 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

4. Buninginea, cu 150 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

5. Ciuruleasa, cu 150 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

6. Corna, cu 150 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

7. Galațiu, cu 150 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

8. Sohar, cu 150 fl., din repartitiune.

9. Presaca, cu 150 fl., din repartitiune și fondul scolaru și locuință încălđită.

10. Trêmpoele, cu 200 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

11. Vêrtop, cu 150 fl., din repartitiune și locuință încălđită.

Doritorii de a ocupa vr'unul din aceste posturi se trimită cererile lor concursuale însoțite de documentele despre calificațiunea recerută de le gile scolare din vigôre, subscrisului oficiu până la termenul pus.

Oficiul protopresbiterat gr. orient. al Abrudului.

Abrud, 17 Iuliu, 1891.

Romul Furdul,
protopr. adm.

[110]

3-3

EDICT.

Iacob David Boieru gr. or. din Grid, bărbatul legitim al Mariei Samoilă Modorcea, căsătorită Boieru, gr. or. din Grid, care de trei ani și șapte luni a părăsit pe soția sa fără a se sci locul ubicațiunei lui, prin acêsta se citêză, ca în termen de șese luni de zile dela prima publicare a acestui edict sê se prezenteze înaintea

subsemnatului oficiu protopresbiterat, căci la din contră procesul edictal incaminat de soția sa se va partracta și decide și în absența lui.

Făgăraș, 26 Aprile, 1891.

Oficiul protopresbiterat greco orient. al Făgărașului.

Iuliu Dan,
protopresbiter.

Nr. 13.

[122] 3-3

Publicațiune.

Pentru edificarea unui edificiu de scôlă, în comuna **Poiana**, protopresbiteratul Mercurei, comitatul Sibiiului, încuviințat prin rezoluțiunea Preavenabilului consistoriu arhidieceșan de dto Sibiiu 6 Iuliu Nr. 3345 se escrie prin acêsta, litațiune publică minundă.

Litațiunea se va ține la **12/24 August la 10 ôre a. m.** în sala scôlei gr. or. din loc.

Prețul esclamărei este de **3578 fl.**

Licitații vor avê a une un vadiu de **5%** din prețul lamărei, pe care minus — oferintele, avșea a-î întregi la **10%** a sumei oferite.

Oferte scrise și provêdute cu vadiul recerut încă se primesc până la ôra litațiunei.

Planul de edificare, preliminarul de spese și condițiunile de litațiune se pot vedê la președintele comisiunei de edificare domnul Elia Pop, notar comunal în Poiana, până la ziua litațiunei.

Poiana, la 25 Iuliu, 1891.

Comitetul parochial.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 20 Iuliu 1891.

Budapesta—Predeal						Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiiu					
	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren accele- rat		Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone		Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone		Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Copșa mică	3.—	10.47	—	7.10
Viena	10.50	8.—	8.—	—	3.25	București	4.40	7.35	—	8.50	—	Viena	10.50	8.—	3.25	Teiuș	3.09	—	1.39	Șeica mare	3.31	11.27	—	7.43
Budapesta	8.30	2.05	3.20	5.50	9.15	Predeal	9.12	1.12	—	5.16	—	Budapesta	8.15	1.50	9.50	Alba-Iulia	3.50	—	2.19	Lónneș	4.15	12.08	—	8.27
Szolnok	11.38	4.10	6.50	9.22	11.19	Timiș	9.41	1.42	—	5.57	—	Szolnok	11.14	3.57	1.05	Vințul de jos	4.09	—	2.36	Ocna	4.46	12.38	7.—	8.59
P. Ladány	2.12	5.51	—	11.53	12.57	Brașov	10.17	2.18	4.20	6.58	—	Arad	3.45	6.52	5.24	Șibot	4.52	—	3.03	Sibiiu	5.10	1.	7.35	9.23
Oradea-	3.53	7.06	—	1.50	2.12	Feldiôra	—	2.48	5.07	—	7.23	Arad	4.30	T. de p.	5.46	Orăștia	4.55	—	3.30	Sibiiu — Copșa mică				
mare	4.—	7.13	—	2.34	2.19	Apafja	—	3.19	5.42	—	8.03	Glogovaț	4.42	2.20	5.57	Simeria (Piski)	5.23	—	4.17	Sibiiu	7.35	4.34	3.35	10.17
Telegd	4.30	7.43	—	3.03	2.49	Ágostonfalva	—	3.40	6.09	—	8.37	Györök	5.03	2.34	6.19	Deva	5.59	—	4.33	Ocna	8.02	4.58	4.09	10.43
	5.22	8.18	—	3.46	3.26	Homorod	—	3.56	6.55	—	9.04	Pauliș	5.14	3.05	6.30	Branicica	6.24	—	4.55	Lónneș	8.30	5.25	—	11.09
	5.45	—	—	3.57	—	Hașfalău	—	4.29	8.23	—	9.46	Radna-Lipova	5.32	3.23	6.48	Ilia	6.49	—	5.17	Șeica mare	9.05	5.55	—	11.40
	6.05	8.51	—	4.09	—	Sighișôra	—	5.34	8.53	—	11.03	Conop	5.56	3.39	7.12	Gurasada	7.—	—	5.28	Copșa mică	9.34	6.20	—	12.05
	6.31	9.07	—	4.55	4.21	Elisabetopole	—	5.54	9.31	—	11.29	Bêrzava	6.12	—	7.27	Zam	7.28	—	5.53	Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.				
Huedin	7.12	9.37	—	5.34	4.55	Mediaș	—	6.21	10.09	—	12.06	Soborșin	6.58	—	8.07	Soborșin	8.03	—	6.24	Cucerdea	2.50	8.20	2.41	
na.	7.29	—	—	5.51	—	Copșa mică	—	6.42	10.31	—	12.37	Zam	7.26	—	8.33	Bêrzava	8.54	—	7.02	Ludoș	3.34	9.11	3.27	
Ghiriș	7.49	—	—	6.12	—	Micăsasa	—	6.55	10.47	—	12.53	Gurasada	7.52	—	8.57	Conop	9.10	—	7.17	Oșorheiu	5.20	11.17	5.14	
Brbœu	8.01	—	—	2.25	5.47	Blaș	—	6.57	11.06	—	1.18	Radna-Lipova	8.08	—	9.13	Pauliș	9.44	5.14	7.46	Reghinul - săs.	5.35	—	5.36	
Nadișul ung.	8.14	—	—	6.39	—	Crăciunel	—	—	11.42	—	1.39	Ilia	8.26	—	9.29	Györök	9.58	6.31	7.57	Reghinul-săs	7.10	—	7.15	
uș.	8.29	10.37	—	6.56	6.—	Teiuș	—	7.31	11.57	—	2.13	Branicica	8.52	—	9.53	Glogovaț	10.11	6.20	8.08	Regh. săs. — Cucerdea — Oșorheiu.	—	—	—	—
ahida	8.46	11.10	—	8.20	6.18	Aiud	—	—	12.28	—	2.27	Deva	9.50	—	10.19	Arad	10.34	6.49	8.30	Reghinul-săs	—	8.—	8.15	
Ghiriș	9.03	11.28	—	8.45	6.34	Vințul de sus	—	8.—	1.08	1.25	2.49	Simeria (Piski)	10.16	—	10.50	Arad	10.46	—	8.40	Oșorheiu	5.21	9.35	9.53	
Cucerdea	10.08	12.38	—	10.21	7.34	Uîora	—	8.07	1.35	1.50	3.47	Orăștia	10.36	—	11.16	Szolnok	11.13	8.24	9.05	Ludoș	6.58	7.41	12.06	
îora	10.37	1.14	—	11.09	7.57	Cucerdea	—	8.24	2.05	2.12	4.07	Șibot	10.36	—	11.16	Budapesta	11.51	2.21	2.21	Cucerdea	7.47	8.25	42.50	
Vințul-de-sus	19.56	1.21	—	11.17	—	Ghiriș	—	—	2.13	2.19	4.28	Vințul de jos	11.—	—	11.44	Viena	12.06	1.55	5.50	Simeria (Piski) — Hunedôra				
ud	11.04	1.29	—	11.26	—	Apahida	—	—	2.31	2.39	2.34	Alba-Iulia	11.26	—	12.06					Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16	
	11.28	1.54	—	11.54	8.22	Cluș	—	8.54	3.18	3.15	4.52	Teiuș	11.53	—	12.38					Cerna	11.13	5.03	9.34	
uș.	11.45	2.13	—	12.18	8.38	Ghiriș	—	9.23	4.45	4.32	5.26									Hunedôra	11.48	5.38	9.58	
ciunel	12.13	—	—	12.58	8.43	Apahida	—	—	5.14	—	6.34									Hunedôra — Simeria (Piski)				
ciunel	12.44	—	—	1.34	—	Cluș	—	10.45	6.08	4.53	6.52									Hunedôra	4.46	2.32	7.22	
ș	12.59	—	—	1.51	9.14	Nadișul ung	—	11.01	6.29	5.30	7.40									Cerna	5.11	3.—	7.50	
șasa	1.35	—	—	2.29	—	Ghiriș	—	—	6.47	5.47	8.—									Simeria	5.28	3.20	8.10	
șa - mică	1.51	—	—	2.48	9.48	Ghiriș	—	—	—	—	8.15									Brașov — Zernesci				
liaș	2.12	—	—	3.03	9.50	Aghireș	—	—	7.02	6.11	8.29									Brașov	—	5.45	4.55	
abtopole	2.31	—	—	3.26	10.06	Stana	—	12.17	7.28	—	8.53									Zernesci	—	7.26	6.36	
ghișôra	3.04	—	—	4.07	10.28	na	—	12.47	7.47	6.43	9.12									Zernesci — Brașov				
șfalău	3.46	—	—	4.49	11.04	Ciucia	—	—	8.25	7.12	9.51									Zernesci	—	8.—	8.20	
Homorod	4.04	—	—	5.35	11.19	Bucia	—	—	8.51	—	10.06									Brașov	—	9.24	9.44	
Ágostonfalva	5.26	—	—	7.23	12.27	Réva	—	—	9.30	—	10.42													
Apafja	6.10	—	—	8.09	12.58	Mező-Telegd	—	—	10.07	—	11.17													
Feldioara	6.41	Tr. de	—	8.43	1.15	Oradea-	Tr. de	1.52	10.30	8.17	11.17													
șov	7.17	per- sone	Tren accele- rat	9.18	1.35	mare	per- sone	2.18	10.44	8.42	11.51													
ș	8.—	—	—	10.40	2.00	P. Ladány	—	2.25	11.04	8.47	12.09													
ș	—	12.20	5.15	—	2.19	Szolnok	—	12.06	3.46	1.16	10.09													
deal	—	1.41	5.57	—	3.01	Budapesta	—	2.55	5.26	3.31	11.51													
ucurești	—	2.26	6.29	—	3.31	Viena	—	6.20	7.30	6.35	1.55													
	—	8.50	11.55	—	9.30		—	3.—	1.40	1.40	7.20													
Murăș-Ludoș—Bistrița						Bistrița—Murăș Ludoș					Sighișôra—Odorheiu				Odorheiu—Sighișôra									
Murăș-Ludoș						Bistrița					Sighișôra				Odorheiu									
Budatelic						Taga-Budatelic					Odorheiu				Sighișôra									
șta						Murăș-Ludoș					Careii-mare — Zelău.				Zelău — Careii-mare									
											Careii - mare				Zelău									
											Zelău				Careii - mare									

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de nop̃te.